

2420.

Kolme isoa kanuunankuulaa , yksi $24\frac{1}{2}$ cm, muut 20 cm läpimitaten, malmirenkaineen vuoden 1854 sodasta.

2421.

Luettelo keskisen rautakauden (kansainvaellusten aikakauden) löydöstä, jonka kylänseppä Alexander Isaksson Tenholan pitäjän Fast^aerbyn kylästä kaivaessaan potaatimaata lähellä valtamaantietä teki, ja joka Tenholan Nimismiehen ja Kuvernöörin viraston välityksestä Arkeologiselle Kommissioonille ilmoitettiin.

Ktso Arkl. Kommis.pöytäk. 30.6.86 ja J.R. Aspelinin tekee luettelo; sekä Kuv.Viras kirjettä 17.4.86.

Tenhola.

1. 2 cm leveä verijuovalla varustettu $4\frac{1}{2}$ cm leveä ja $93\frac{1}{2}$ cm pitkä nelinkertaiseksi käännetty miekka; ruodon päässä kolmikulmainen ponsi, joka osoittaa keskimmäisen rautakauden viimeistä aikaa.
2. Samoin ruodolla varustettu yksinkertaisella $1\frac{1}{2}$ cm leveällä verijuovalla varustettu 4 cm leveä ja 90 cm pitkä nelinkertaiseksi käännetty miekka; ruod. olkap. loivat.
3. Samoin ruodolla varustettu yksinkertaisella $2\frac{1}{4}$ cm leveällä verijuovalla varustettu melk. 5 cm leveä ja noin 91 cm pitkä. Nelinkertaiseksi käännetty miekka; ruodon olkapäät jyrkät.
4. Samoin ruodolla varustettu yksinkertaisella selvällä $2\frac{1}{2}$ cm leveällä verijuovalla varus-

(valok.V.A. 67:9)

(valok.4680).
(valok.10087).

(valok.V.A.67:2
(-"- 4680)

(valok.4680).

(valok.4680).
(-"- 10088).

2421.
Tenhola.

tettu , 5 cm leveä ja kahdesta kohtaa katkennut miekka, jonka kärkiosa kadonnut; ruodon päässä on ponsi, joka kuten ensimmäinenkin osoittaa keskimmäisen rautakauden viimeistä aikaa.

5. Pitkällä ja kapealla varsiputkella varustettu keihäänterä, tavallista solakkaa muotoa $32\frac{3}{4}$ cm pitkä, terä 29 mm leveä; putken suu 21 mm läpimitaten, kärki vahingoittunut ja hiukan vääristynyt; putkessa kaksi reikää, joista toisessa naula; (Vert. Aspelin, Antiquites Vihk.IV, 1221 ja 1232). (valok.4680).
6. Varsiputkella varustettu keihäänterä, vaskensekaisesta raudasta 189 mm pitkä; putkensuu 22 mm läpimitaten, ja tästä iso pala lohjennut, ase on kummaltakin terältään sisäänpäin kaareva, täten 21mm ja 17 mm leveä; kummaltakin lappeeltaan ja putki sivuiltaan selvästi harjalla, jotka jatkuvat putken suuhun saakka; (Vrt. ajan laadunomaista terän muotoa Aspelin Antiquites Vihk. IV, 1250). (valok.V.A.70:7).
(-"- 4680).
7. Kolmenkertaiseksi käännetty pyöreä solakka väkäkeihäs noin 81 cm pitkä; ase on varustettuna sekä ruodolla että Suomessa ennen tuntemattomalla holkilla, joka tässä kuitenkin on osaksi särkynyt, niin että ainoastaan yksi naulanreikä on huomattavana; itse väkäinen kärki on muuten pieni. (valok.V.A.71:3).
(-"- 4680).
8. Samanlainen kerran käännetty väkäkeihäs, jonka kärki kadonnut; 53 cm pitkä , kuten edell. on (valok.4680).

2421.
Tenhola.

tämäkin varustettuna ruodolla ja ollut nähtävästi myös hölkilla, joka kuitenkin nyt on kadonnut.

9. Hiukan vääristyneellä ruodolla varustettu (valok.4680).
veitsenterä; 153 mm pitkä; 21½ mm leveä; teränsuu ja kärki hiukan vahingoittunut. (vrt. Aspelin Antiquites Vihko 4 1266).
10. Kerran käännetty väärällä ruodolla varustettu (valok.4680).
veitsenterä; 19 2/3 cm pitkä; 24 mm leveä; mutkan kohdalla on teränsuulta iso pala lohjennut. (Vrt. Aspelin Antiquites Vihko IV, 1264).
11. Kiinteällä ponnella (huipulla) varustettu korkea (valok.4680).
kilvenkupura; 137 mm korkea; keskikohdalta 96-92 mm läpimitaten; ruoste syönyt melk. puolet alaosasta sekä muutenkin siellä ja täällä tehnyt reikiä; läpileikkaus (puolikas)
12. Samanlainen kilvenkupura kuin edellinen; 143 mm korkea; keskikohdalta 93 mm läpimitaten, (valok.V.A74: ja 4680).
yhdeksi sivulta on alhaalta yli puolivälin neljäsosa kupurasta lohjennut; alareunassa kaksi pyöreäkantaista naulaa jällellä.
13. Samanmuotoinen kilvenkupura, kuin edelliset (valok.V.A. 74:3).
vaan matalampi kuin nämät, 103 mm korkea; alaosaa on ruoste tässäkin pahasti kuluttanut, (valok.4680).
lisäksi on alaosassa huomattavana kolme niittausnaulaa.
14. Hyvin ruosteinen ja pahasti särkynyt kil-

2421.
Tenhola.

venkupura samaa muotoa kuin edellinen; vaan isompi, päällipuolelta näkyy kupuraa joskus paikatun. (Vrt. mainittua neljää kilvenkupuraa Aspelin, Antiquites, vihko IV, 1254).

15. Liikkuvalla litteällä ponnella (huipulla) varustettu yläosastaan kuperiainen kilvenkupura; noin 95 mm korkea keskeltä 114-112 mm läpimitaten; alareunusta ruoste pahasti kuluttanut; läpileikkaus (puolikas) ; kupura osoittaa keskimmäisen rautakauden viimeistä aikaa. (valok.V.A.74:7). (-"- 4680).
16. Kaksi litteäkantaista kilvenkupuran naulaa. (valok.4680).
17. Kaksi rautaista kilvenkahvan osaa; molemmilla on kupevan osan juuressa reikä; toisen kapea osa on kaksinkertaiseksi käännetty; muuten ovat näissä kupevat osat harjalle hiotut. (valok.4680).
18. Samanlainen kilvenkahva, jonka kupeva osa harjalle hiottu ja tämän juuren reiässä pyöreäkantainen naula; kapeammalla osalla, joka kaksinkertaiseksi on käännetty, on kolme isoilla pyöreillä kupuranmuotoisilla kannoilla varustettua naulaa. (valok.4680).
19. Kolme kilvensolitusta, varustettuja yksi kolmella, kaksi yhdellä isolla pyöreällä kupurakantaisella naulalla. (valok.4680).
20. Kaksi isolla pyöreällä kuperiaisella kannalla varustettua naulaa. (valok.4680).

2421. Tenhola. 21. Laatikko kilvensolituksen palasia. (valok.4680).
- I december 1910 meddelade studeranden C.A. Nordman, som på dr Hackmans anhållan hade utfrågat smeden Isakssons angående fyndet, att utom järnsakerna äfven hade hittats brända benbitar, hvilka dock icke blefvo insända till museet.
- Jfr. även prof. A. Hackmans berättelse om sitt i juni 1928 gjorda besök på fyndstället och fotografien nr 6889.
2422. Pieksämäki. Tasataltta, kantaan hoikkeneva, 80 mm ptk, 44 mm lv, 16 mm pks. laskos jyrkkä vaikka kaareva, terä suora, poikkil. ; löytänyt J. Neuvonen sotilas-
uutistalon Toikkalanmäkikummun maahan kuuluvan Voudinniemen tienoolta; lahj. D. Tuominen. SMY 7/V 1886.
2423. Pöytyä. Pieni varsireiällä varustettu kirves, balto-
litvalaista kivikauden muotoa; pituus 83 mm, lev. 51½ mm, kasain väli eli korkeus 47 mm; vrt. J.R. Aspelin Muinaisj. I kuv. 11 ja 101; löyd. kes. 1885 Myllyniitystä Värriin maalta, Holkisten kylää; lahj. valtiopäivämies Kaarle Värri. SMY 7/V 1886. (valok. V.A. 16:9).
2424. Tuuloinen. Kivi, johon on kummaltakin puolelta lävistämällä tehty reikä; löyd. Pyhäjärven rannalta; lahj. Ylöskartanon kruununpuustellin haltija Maur. Tigerstedt; SMY 7/V 1886.
2425. Alajärvi. Varsireiällä varustettu kaksikärkinen kivi-
kuokka, rönsyistä tekoa, 197½ mm ptk, 78-mm lev, 49½ mm pks, poikkil. keskeltä ; löyd. Kyrönlahden maalta Alajärven pitäjää; lahj. Kyrönlahden talonisäntä yliopp. E. Johanssonin kautta. SMY.7/V-1186.